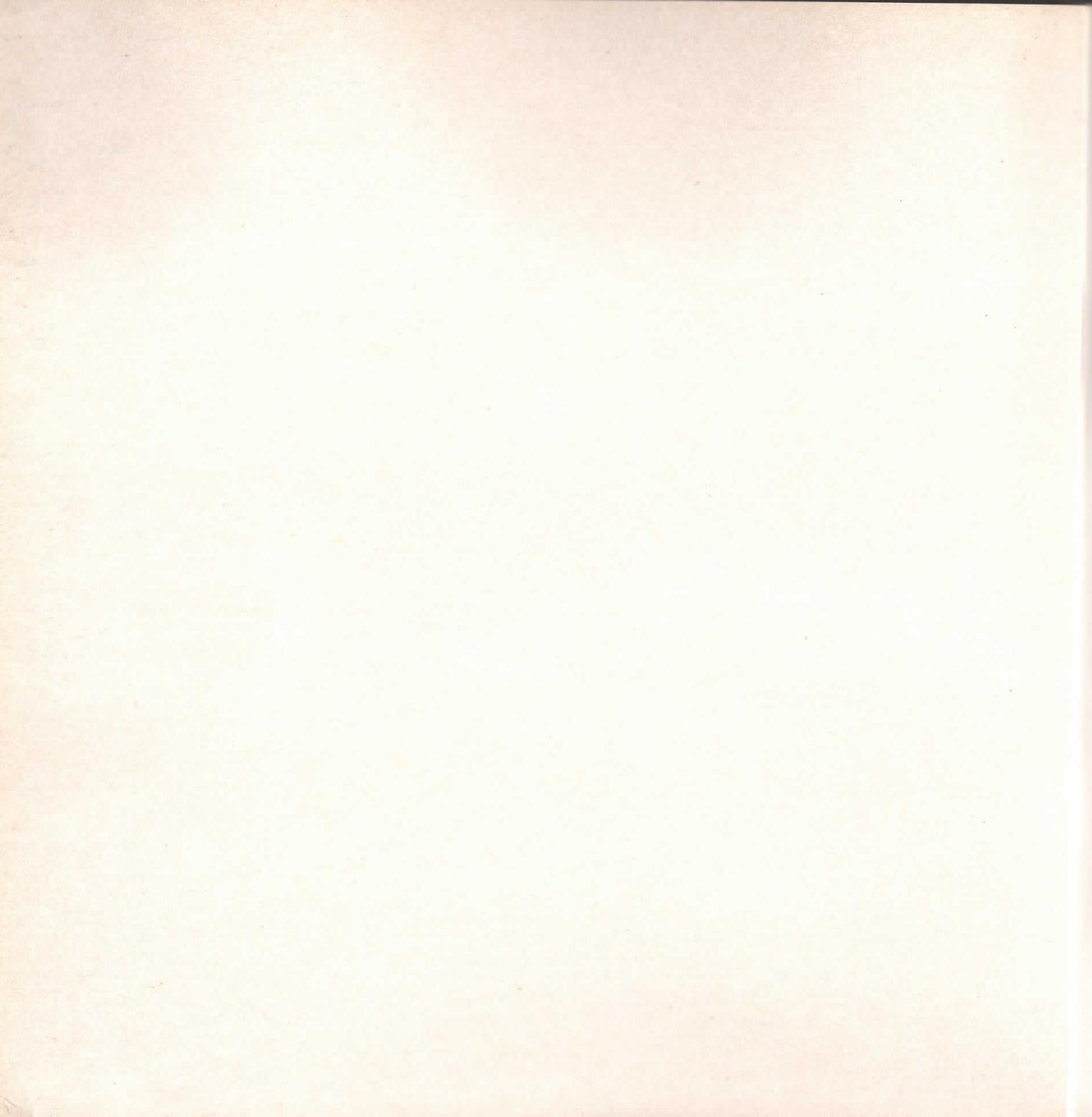

TRI ASPEKTA REALIZMA
U ARGENTINI

ТРИ АСПЕКТИ НА РЕАЛИЗМОТ
ВО АРГЕНТИНА

TRI ASPEKTE TË REALIZMIT
NË ARGJENTINË

**TRI ASPEKTA REALIZMA
U ARGENTINI**

**ТРИ АСПЕКТИ НА
РЕАЛИЗМОТ ВО АРГЕНТИНА**

**TRI ASPEKTE TË REALIZMIT
NË ARGJENTINË**

IZLOŽBA »TRI ASPEKTA REALIZMA U ARGENTINSKOM
SLIKARSTVU« ORGANIZUJE SE U OKVIRU MEĐUNARODNE
SARADNJE IZMEĐU SFR JUGOSLAVIJE I ARGENTINE

ИЗЛОЖБАТА „ТРИ АСПЕКТИ НА РЕАЛИЗМОТ ВО
АРГЕНТИНСКОТО СЛИКАРСТВО“ СЕ ОРГАНИЗИРА ВО РАМКИТЕ
НА МЕЂУНАРОДНАТА СОРАБОТКА ПОМЕЃУ СФР ЈУГОСЛАВИЈА
И АРГЕНТИНА

EKSPOZITA »TRI ASPEKTE TË REALIZMIT NË ARGJENTINË«
ORGANIZOHET NË KUADËR TË BASHKËPUNIMIT
NDËRKOMBËTAR MES RSF TË JUGOSLLAVISË DHE
ARGJENTINËS

ORGANIZACIJA IZLOŽBE U JUGOSLAVIJI:
GALERIJA UMJETNOSTI NESVRSTANIH ZEMALJA
»JOSIP BROZ TITO« TITOGRAD

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ИЗЛОЖБАТА ВО ЈУГОСЛАВИЈА:
УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА НА НЕВРЗАНите ЗЕМЈИ
„ЈОСИП БРОЗ ТИТО“ ТИТОГРАД

ORGANIZIMI I EKSPOZITËS NË JUGOSLLAVI:
GALERIA E ARTEVE E VENDEVE TË PAINKUADRUARA
»JOSIP BROZ TITO« TITOGRAD

KOMESAR IZLOŽBE:
KOMEÇAP НА ИЗЛОЖБАТА:
KOMISAR I EKSPOZITËS:
MILAN MAROVIĆ

GALERIJA UMJETNOSTI NESVRSTANIH ZEMALJA
»JOSIP BROZ TITO« TITOGRAD

jul 1986.

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА СКОПЈЕ

август 1986.

KULTURNI CENTAR BEOGRAD

septembar 1986.

GALERIA E ARTEVE PRISHTINE

tetor 1986.

GALERIJA »ROMAN PETROVIĆ« SARAJEVO

novembar 1986.

Kataloški broj 38

VELIKA AVANTURA

Prije sto godina, jedan od tvoraca naše ustavne organizacije je ukazivao na postojanje u Argentini jedne sile koja je ukomijenjena, nerastvorljiva i vječita, koju je on nazvao »podzemna demokratija«. Prema njemu, ovaj elemenat, koji se čini uspavan pod surovost tiranije, uvjek je uspio da izroni na površinu, jer »podzemna demokratija« je bila — jeste — samo duboka volja i osjećaj najvećeg dijela našeg naroda. Sto godina kasnije još jednom smo doživjeli pozitivnu, spasosnu i odlučnu akciju ove »podzemne demokratije«: najžešća od svih diktatura koja je ošamutila ovu zemlju nije nas mogla savladati.

ASPEKTI REALIZMA U ARGENTINI

Uspjeh crteža kao umjetničkog žanra u zadnje vrijeme predstavlja znak veće dispozicije prema fluidnijem izrazu. To je možda činjenica ritma života gdje brzina i ungencija sačinjavaju skoro neizbjježan okvir. Ovo ne znači da umjetnici nalaze utočište u lakiim sredstvima ili tehnički manje kompromitovanim; nego ovaj zahtjev odgovara više potrebi da se uhvatiti to što nas okružuje na način koji je najineposredniji, ponekad blizu grozničavog crteža koji teži da kaptira odjednom, bogatstva koja su u vazduhu, biло da se radi o fragmentu prirodnog ili o konfliktnoj okolnosti društva.

Kakvu stvarnost predstavlja ovaj izbor radova na papiru?

Postoje najmanje tri tolka u jednoj istoj realističkoj figuraciji. S jedne strane nađemo agresivan ekspressionizam, ponekad proturječan, a jedna druga grupa uzima ovu istu realnost ironičnim tonom, podrugljivim, satiričnim koji se naginje prema igri kao sredstvo za otklanjanje knutosti koju nametnu jednosmerni pravci.

I na kraju, ne manje značajno, pojavljuju se oni koji prevode iskustva na metaforični jezik i popunjavaju bježinu papira sa oniričnim ili nadrealističnim prikazima.

Bilo bi nepravedno, a da se ne kaže da, toliko se zahvat poezije osjeća kroz sve nijanse koje čovjek koristi da odgovori na enigme koja, od svog prisustva na svijetu mu je postavljena, poezija je prosti odsutna iz drugih izbora.

Optisati u detalje vrijednost svakog prisutnog umjetnika prevazilazi predmet ovog teksta; svaki od njih je kallio jednu solidnu biografiju, svaki je dobio nagrade i odlikovanja, svaki se smatra da spada među najprezentativnije umjetnike naše sredine.

Posjetilac izložbe će prema tome imati zadnju riječ i slobodu da ocijeni stepen dubine i spremnosti koja dozvoljava ovoj grupi da predstavlja crtež u Argentini.

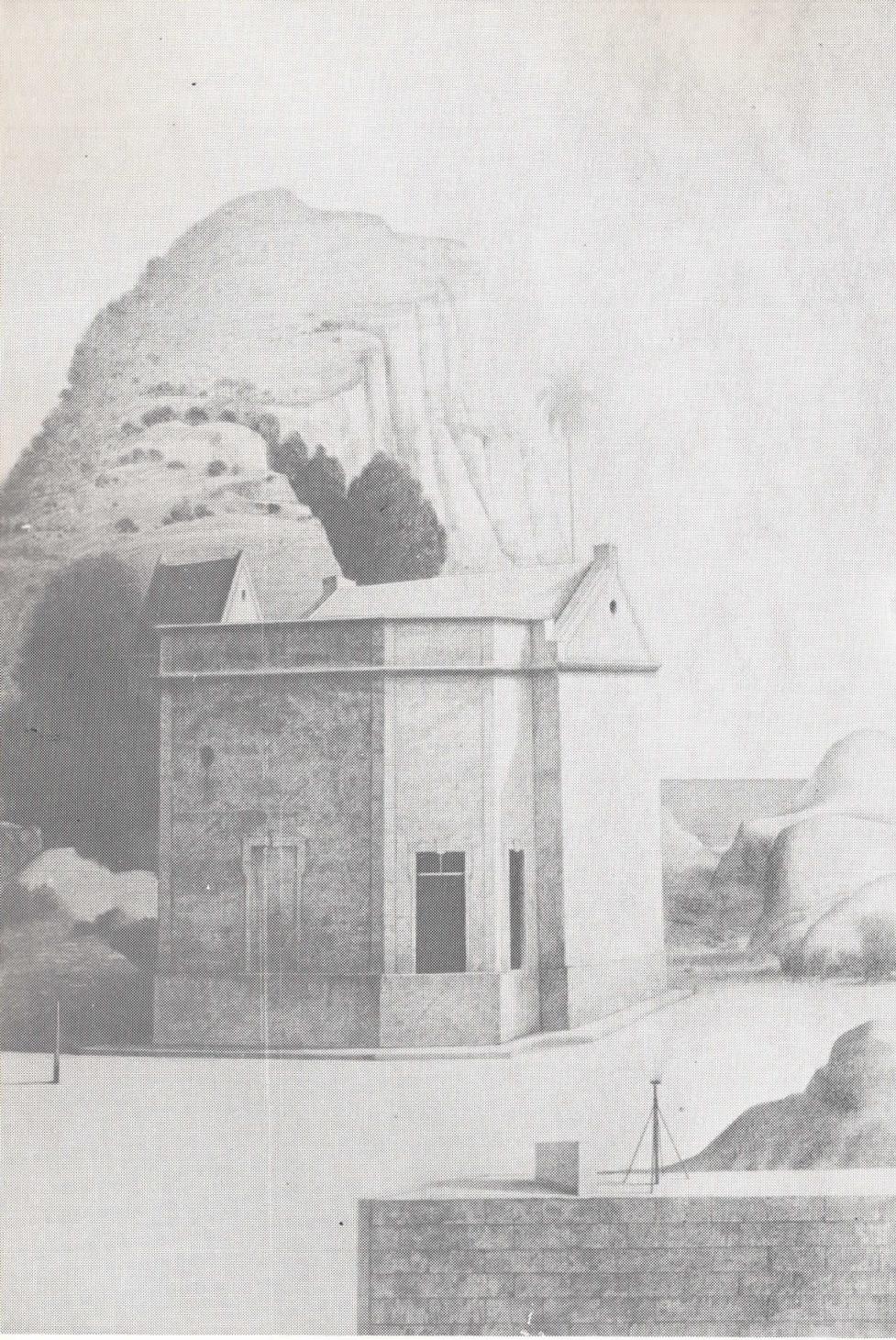
Guillermo Whitelaw
Direktor umjetničkog muzeja

Ali isto tako kao što smo pretrpjeli najžešću diktaturu — (prirodni epilog — ne smi da se to zaboravi, pola vijeka autoritativizma jedna ijskidanog skromnijim trenucima slobode i pravde), — naš je čas sada da izmijenimo podzemnu demokratiju jasnom, opipljivom i osiguranom demokratijom. Radi se ovdje, bez sumnje, o jednom kulturnom pokretu možda najvećem kulturnom pokretu u koji se jedan narod može upuštati, ne samo zbog toga što se on tiče cijelog društva, nego takođe zato što je njegova uloga opstanak ili nestajanje ovog društva.

To je ovaj kulturni pokret kome smo mi danas odani, mi drugi Argentinci. Ovom izazovu namavno odgovaranju — (kako bi se usudili da ga napuste?), — ovi tvorci umjetnosti, paradigme kulture, koje ni izgnanstvo (vam ili u samoj Argentini) niti proganjivanje niti ugnjetavanje nijesu mogli učutati — (ali kada i gdje su mogli? ali gdje i kada će moći?). Ovi i svi mi smo krenuli u fantastičnu avanturu za povraćanje našeg građanstva, da bi pomoću demokratije povratili naš identitet i naše odredište, koje smo dopustili da propada da bismo se više bavili svojim ličnostima nego solidarnim jedinstvom kome trebamo; da bismo se još više uznemiravali zbog izolovane elaboracije našeg rada nego o zajedničkoj zaštiti prava i kolektivnih dobara; i na kraju, da bismo se još više odupirali napadu autokrata na našu samoučku nego na raspadanje, koje oni sprovode prema našoj koegziistenciji.

Izložba koja se sada prikazuje, pripisuje se ovom kulturnom pokretu. Ona teži da dokaže novi stav Argentinaca, jedno ponašanje koje je naš Domingo Faustino Sarmiento, pravi pronalazač Amerike (ili amentičkog duha), ovako definisao: »Patriotizam je građanstvo, društveni osjećaj koji postoji u svakom čovjeku, čak i u latentnom stanju; osjećaj za vladanje, da se tako kaže. Jedan čovjek koji nije pomalo uškopljen, ne može da živi bez domovine, odnosno da ne izgubi svoj udio u društvenom životu.«

Ramiro de Casalsbellas
Generalni direktor za kulturna pitanja
Ministarstvo za vanjske poslove i vjeroispovest

Kataloški broj 21

ГОЛЕМАТА АВАНТУРА

Пред сто години еден од творците на нашата уставната организација посочи во Аргентина, постоење на една вкоренета, нераскинлива и бесмртна сила, што је нарече „подземна демократија“. Според него овој елемент навидум затаен под строгоста на деспотизмите, некогаш успева да излезе на површината бидејќи „подземната демократија“, беше и е, длабоко сакање и длабоко чувствовање на мнозинството од нашиот народ. Сто години потоа, ние уште еднаш ќе експериментираме со позитивната спасоносна и решавачка акција на таа „подземна демократија“: најжестоката од сите диктатури што ја умртвила оваа земја не можеше да не натера да потклекнеме.

Но, поаѓајќи од самиот факт дека је претрпевме токму најжестоката диктатура — што е природен епилог, не треба да се заборави оној половина век на авторитарноста со краткотрајни мигови на слобода и правда. Она што ние сега го правиме, а тоа е трансформација на „подземната демократија“ во видлива и загарантирана демократија. Се работи, без сомнение за еден културен потфат, можеби најзначаен од сите досегашни културни потфати во кој кога и да е се впуштил еден народ, не само заради тоа што тоа го засега општеството во целост, туку и заради тоа што во прашањето е континуитетот или исчезнувањето на ова општество.

Токму на овој културен потфат му се посветуваме, ние другите Аргентинци. На овој предизвик одговараат. — а воопшто би можеле ли да дезертираат? — креаторите на уметноста, културна парадигма, што ни избегништвото, било надвор било во самата Аргентина, ниту пак репресијата, не може да ги натераат на молчење. Тие, како и ние сите заедно, запловивме во неверојатната авантура да го придобијеме нашето граѓанство и со демократија одново да ги здобиеме нашиот идентитет и нашата судбина, што оставивме да опаѓа за сметка на преокупацијата со нашите индивидуалности, како и за сметка на нашата поголема загриженост кон изолираната разработка на нашите дела. Помалку водевме сметка за солидарно единство, како и за заедничката одбрана на правата и заедничките добра. Повеќе им се спротивставуваме на автократите во осамност, отколку што во коегзистенција го зголемувавме нивното распирање кое доаѓаше од самите нив.

Изложбата што сега ја презентираме се вбројува токму во она што го нарековме наш културен потфат. Таа сведочи за новиот став на Аргентинците, за ставот кој Доминго Фаустино Сармиенто, вистинскиот откривач на Америка, на американската душа, го дефинира како: „Патриотизмот е родољубивост, социјално чувство кое постои во секој човек, макар и во латентна состојба, чувство на владеење, тако да се каже. Човек кој не е школан, не може да живее без татковина, што значи без да земе учество во општествениот живот.“

Рамиро де Касабелас

Генерален директор за културни работи
Министер за надворешни работи и култура

АСПЕКТИ НА РЕАЛИЗМОТ ВО АРГЕНТИНА

Успехот на цртежот како уметнички жанр во последно време преставува сигнал кој говори за поголемо расположение кон една пофлуидна експресија. Можеби токму ритмот на животот или брзината и ургентноста ја прават таа неизбежна рамка. Тоа не значи дека уметниците прибегнуваат кон полесни или пак технички помалку компромисни средства. Ова барење повеќе одговара на потребата, она што не опкружува да се фати на што побрз начин, на начин што понекогаш наликува на грозничава скица, која се обидува со еден потег да го опфати богатството што се наоѓа во воздухот, а се однесува на некој природен фрагмент или пак на некоја конфликтна општествена ситуација.

Каква реалност ни преставува оваа селекција на дела врз хартија?

Постојат најмалку три тока во една иста реалистична фигурација. На една страна наоѓаме агресивен експресионизам, кој често е спорен, на друга пак уметниците на таа иста реалност и даваат ироничен, потсмеачки и сатиричен тон, прибегнувајќи кон играта како кон средство за ослободување од крутоста што ја наструваат безизлазните патишта.

И како последни но, не и помалку значајни, доаѓаат оние кои исклучуваат на метафоричен језик и белината на хартијата ја исполнуваат со онлички и надреалистички евокации.

Ќе биде неправедно, ако се рече дека поезијата е отсутна од другите опции, зашто нејзината мок се чувствува низ сите нијанси што човекот ги употребува за да одговори на енigmата, која му е поставена од деног на неговата присуност во светот.

Детализирањето на вредноста на секој поединечен уметник, не е предмет на овој текст. Секој од нив има солиден „курикулум“, секој од нив е наградуван и секој од нив спаѓа во редот на најрепрезентативните уметници од нашата средина.

Посетителот на изложбата, значи, ќе има последен збор и можност да го проценува степенот на длабочината и умешноста која практично и овозможува на оваа група да го преставува цртежот во Аргентина.

Гильермо Витлоу

Директор на Музејот на ликовната уметност

Kataloški broj 33

AVVENTURA E MADHE

Para njëqind vjetëve njëni nga themeluesit e organizatës sonë konstitucionale bënte me dije, për ekzistimin e një forcë të rrënjosur, të pashkrishme e të pavdekshme në Argjentinë, që e quajti »demokraci nëntokësore«. Si pas tij, kjo demokraci, në dalkje e vënë në heshtje nga repubblikët e dëshirë dëshirë e shumicës së popullit tonë. Pas njëqind vjetëve ne po e provojmë edhe një herë aksionin pozitiv, shpëtimtar e vendimtar të kësaj »demokracie nëntokësore«: diktatura më e terbuar nga gjitha diktaturat që e gjithët këtë vend nuk mundi ta ketë mendimin dhe përkrahjen tonë.

Pikërisht nga fakti se duruam njëren nga diktaturat më të çmendura të të gjitha diktaturave-ky është epilog i natyrshëm dhe nuk duhet harruar se në gjysmë shekulli i autoritarizmit mezi shënonë çaste kalimtare lirie e drejtësive-ne taash jami këtu që demokracinë nëntokësore ta shndërrojmë në demokraci të manifestuar, të njëmendtë, të qartë e të sigurt. Këtu, fjalë është, pa dyshim, për një ndërmarrje kulturore, ndoshta më të madhen në ndërmarrjet kulturore në të cilën mund të inkluadrohet një popull jo vetëm pse ajo i takon mbarë shoqërisë por pse nga ajo që bëhet varet përhershëmëria dhe zhdukja e kësaj shoqërie.

Ne, argjentinast, sot i jemi kushtuar kësaj ndërmarrje kulturore. Sigurisht se kësaj thirrje i përgjigjen — e si do të dezertonin? — kritiquesit e artit paradigmë e kulturës, të cilët as mërgimi-jashtë ose edhe në Argjentinë-as persekuhit, as shtypjet nuk mundën t'u bëjnë të heshtin. Por kur dhe ku kanë mundur? E kur dhe ku do të mundur? Ata, dhe të gjithë ne jemi nisur në punën e madhe të shpërbimit të qytetëimit tonë për ta kthyer, me demokraci, identitetin dhe fatin tonë që i kishim lënë të binin poshtë tek i pushtonin më parë individualitetet tona se sa bashkimin solidar që i detyrohem për t'u shqetësuar më shumë për elaborimin e izoluar të veprave tona sesa për mbrojtjen e përgjithshme të të drejtave dhe të të mirave kolektive dhe në fund, për t'u rezistuar së pari sulmit të autokratëve e pastaj shthurjes që i bënin ata bashkëjetesës sonë.

Eksposita e prezantuar i takon kësaj ndërmarrje kulturore. Ajo aspiron të dëshmoje qëndrimin e ri të argjentinalisve, një qëndrim të cilin Domingo Faustino Sarmiento ynë, zbuluesi i vërtetë i Amerikës-qofte edhe i frëmës amerikane-këshfu e kishte definuar: »Patriotizmi është përkushtim atdheut ndjenjë shoqërore që ekziston te çdo njer, qoftë edhe e fishehte, të themi ndjenjë për të qeverisur. Njeriu që s'është gjymtë nuk mund të jetojë pa atdhe do të thotë, pa marrë pjesë në jetën shoqërore.«

Ramiro de Casasbellas

Drejtor i përgjithshëm i Çështjeve Kulturore
Ministria e Punëve të Jashtme dhe e Kulturës

ASPEKTE TË REALIZMIT NË ARGJENTINË

Suksesi i vizatimit si zhanër artistik të fundit po shkon rrugës së një shprehjeje gjithnjë e më fluide. Ndoshëta ndodh këshfu për shkak se rritmi i jetës, i shpejtësisë dhe i urgjencës përbejnjë një luadër gati të paevitueshëm. Kjo nuk do të thotë se artistët kërkoijnë mijete të lehta ose teknikisht pak kompromisë; kjo i përgjigjet nevojës për të kapur në mënyrën më të shpejtë atë që na rrëthon, ndonjëherë të afërt me skicën o cila kërkon të zihet vetëm me një lëvizje pasurë që gjendet në hapësirë qoftë ky fragment i natyrës apo i rrëthit me konflikte të shoqërisë.

C'urealitet përfaqëson kjo zgjedhje e veprave në letër?

Në një figuracion realist gjenden së paku tri drejtime. Në një anë është ekspressionizmi agresiv, ndonjëherë konstumes, një grup tjetër e merr këtë realitet me një ton ironik, tallës, satirik, që anon nga loja si mënyrë për ta hequr qafet ngurtësinë që e imponojnë drejtimet e pafundme.

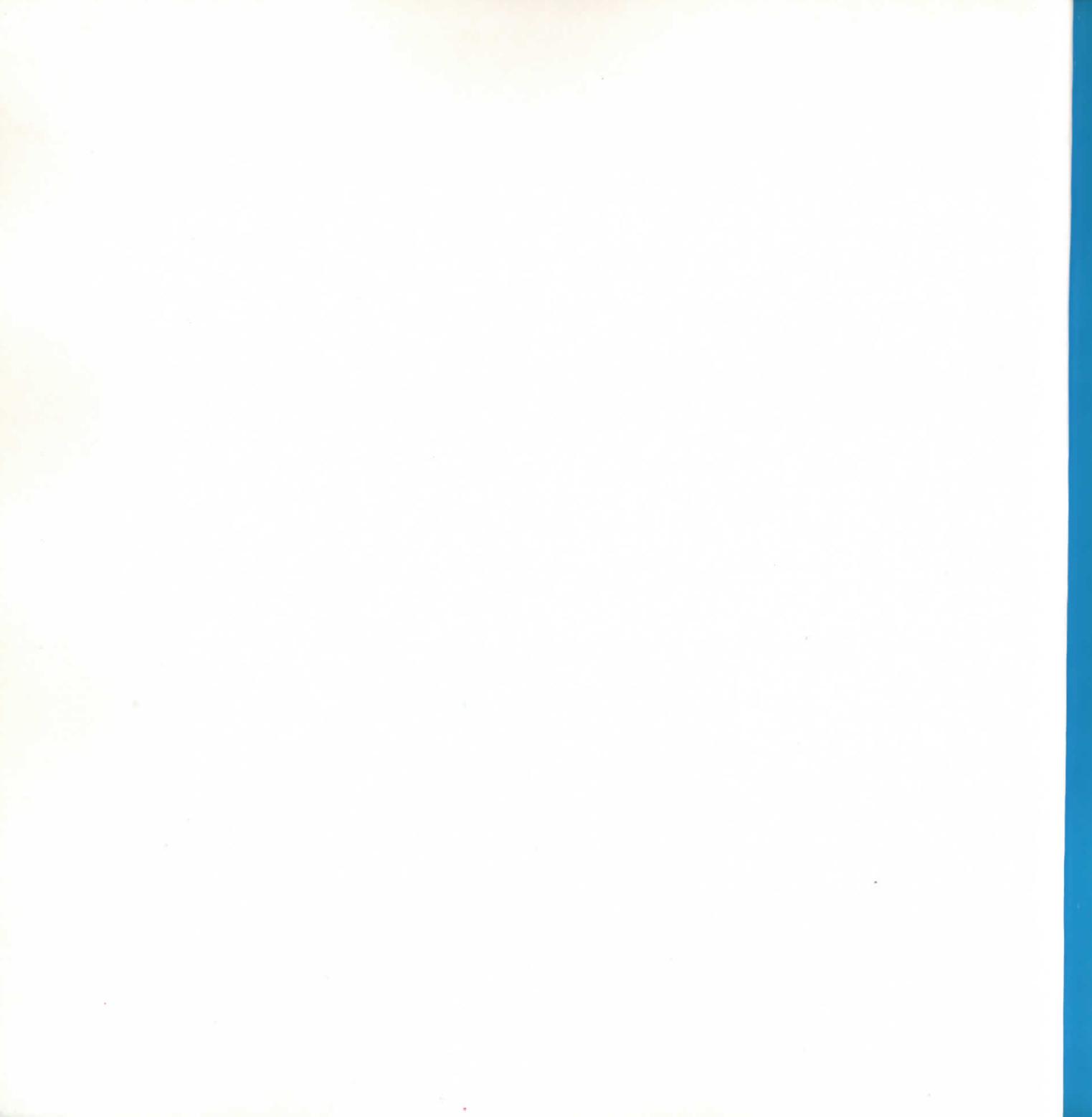
Në vendin e fundit dhe jo më pak të rëndësishëm, dalin në shesh ata që shprehin përvojat në gjuhë metaforike dhe mbushin hapësirën e bardhë me evosimeën dërmintare ose surrealistë.

Megjithatë, do të ishte e pedrejtë të themi se mungon poezia e opsiuneve të tjera aq sa ndjehet ndikimi i saj përgjatë të gjitha nuancave që njeriu i shfrytëzon për t'u përgjigjur enigmës e cila i është paraqitur që nga prania e tij në botë.

Në këtë tekstrit nuk ka mundësi përimtësimi të secilit artist të paraqitur; sedili syresh ka farkëtuar një opus solid, që njëri në mesin e artistëve konsiderohet më representativi në mjeshtësin tonë, secili ka marrë çmimë e distinktive.

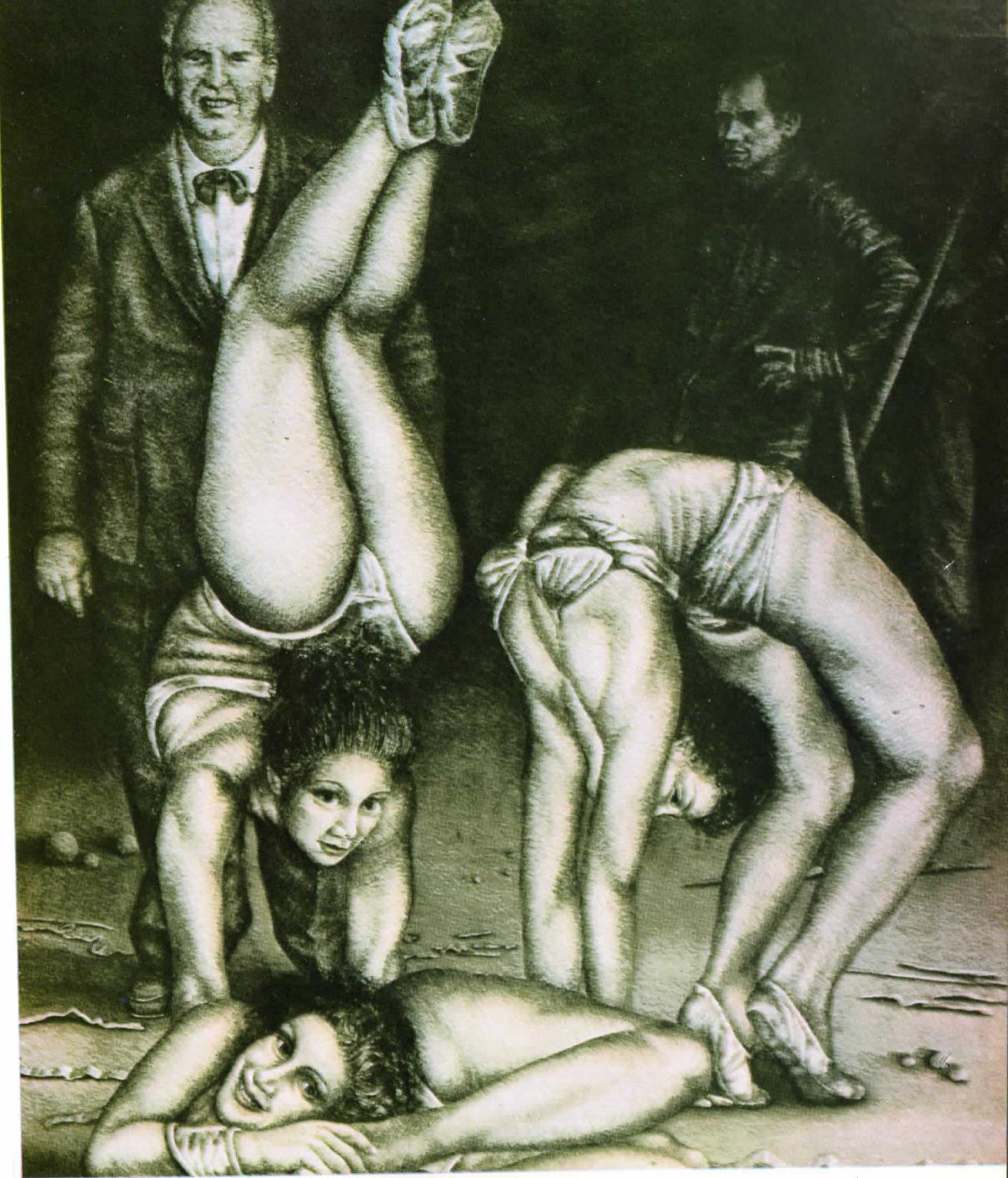
Vizitorë i ekspositës e ka fjalën e fundit dhe kohën të gjykojë shkallën e thellësisë dhe aftësinë që autorizon këtë grup ta përfaqësojë vizatimin në Argjentinë.

Guillermo Whitelaw
Drejtor i Muzeut të Arteve të Bukura

REPRODUKCIJE
РЕПРОДУКЦИИ
REPRODUKIMET

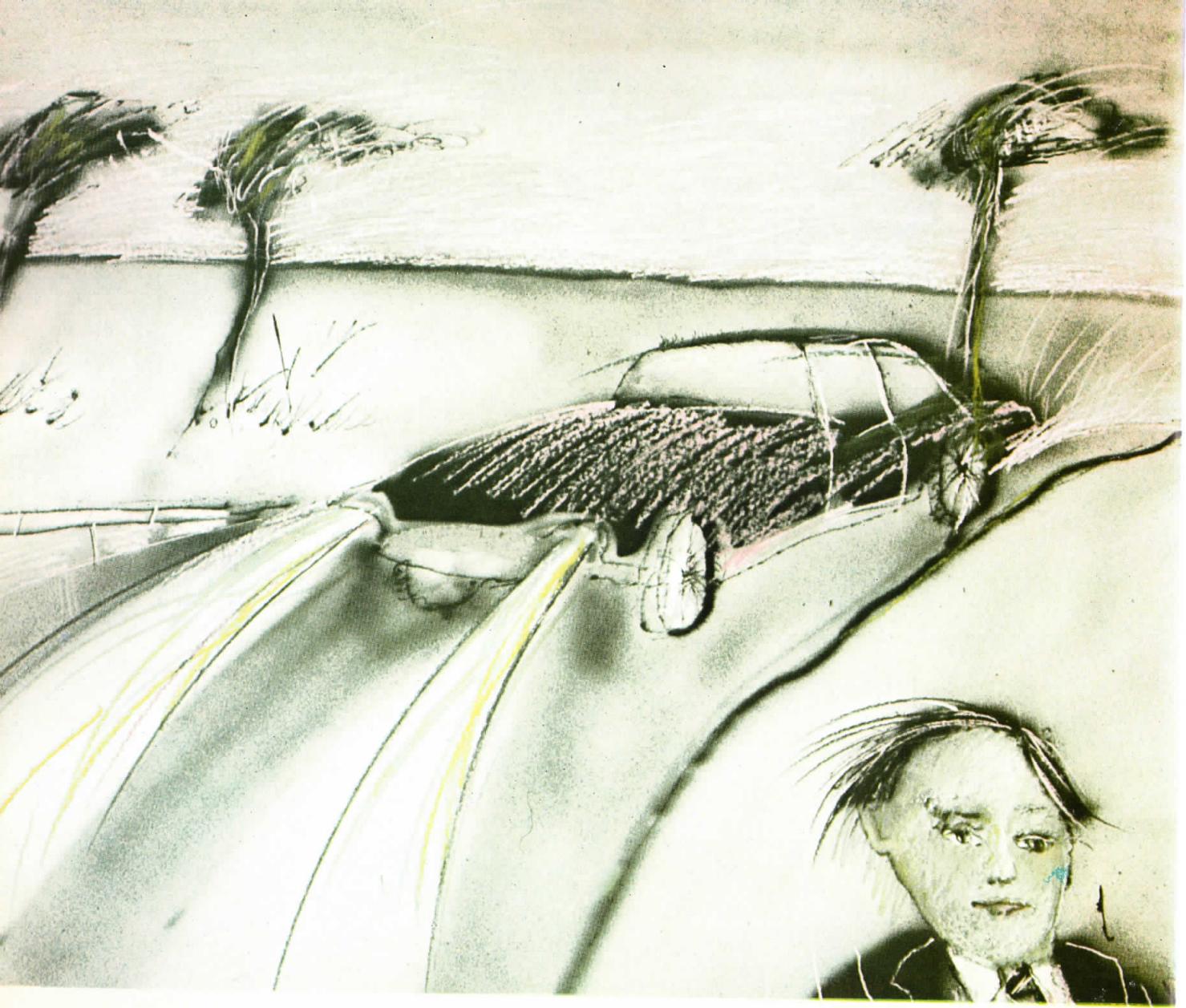

Kataloški broj 17

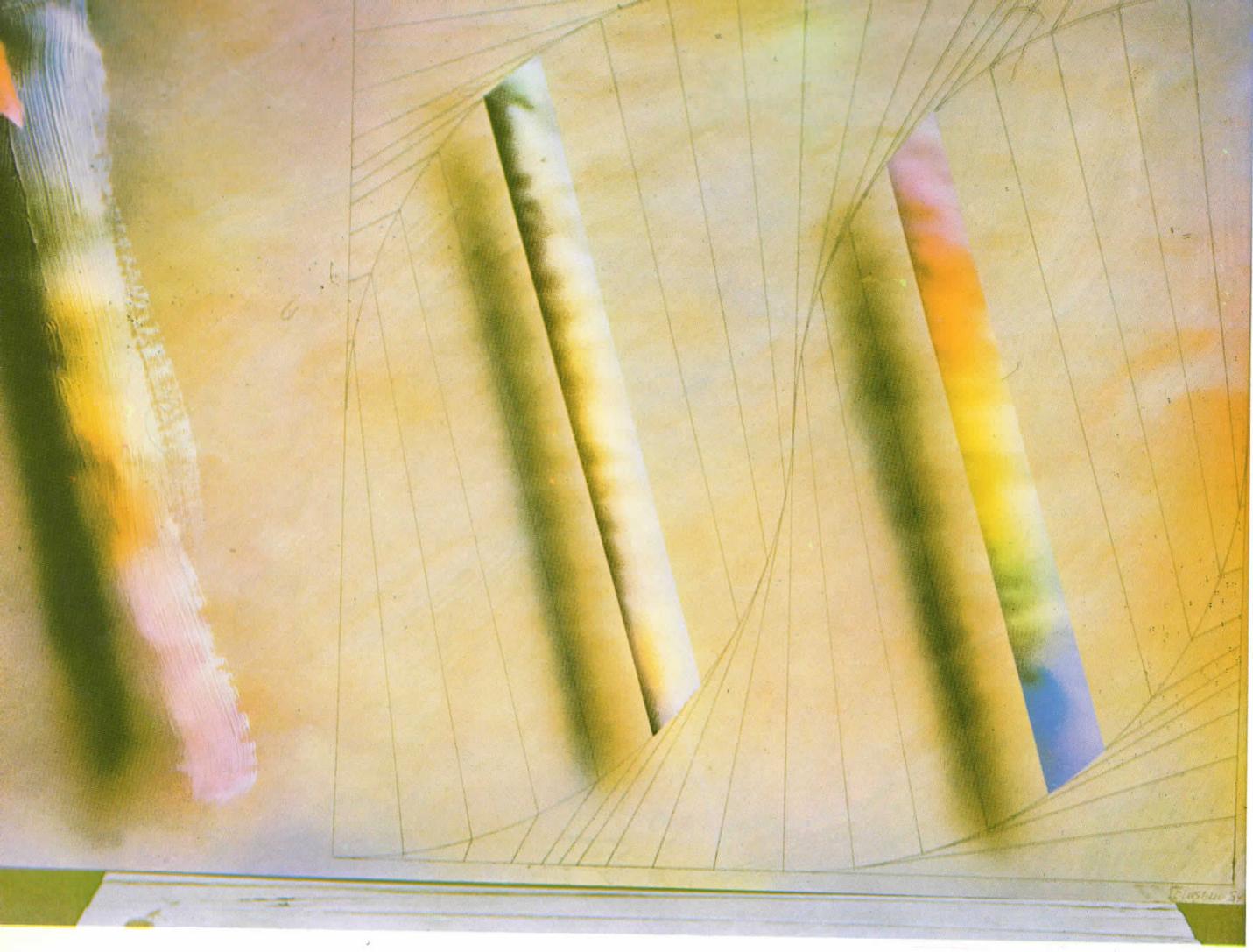
Kataloški broj 37

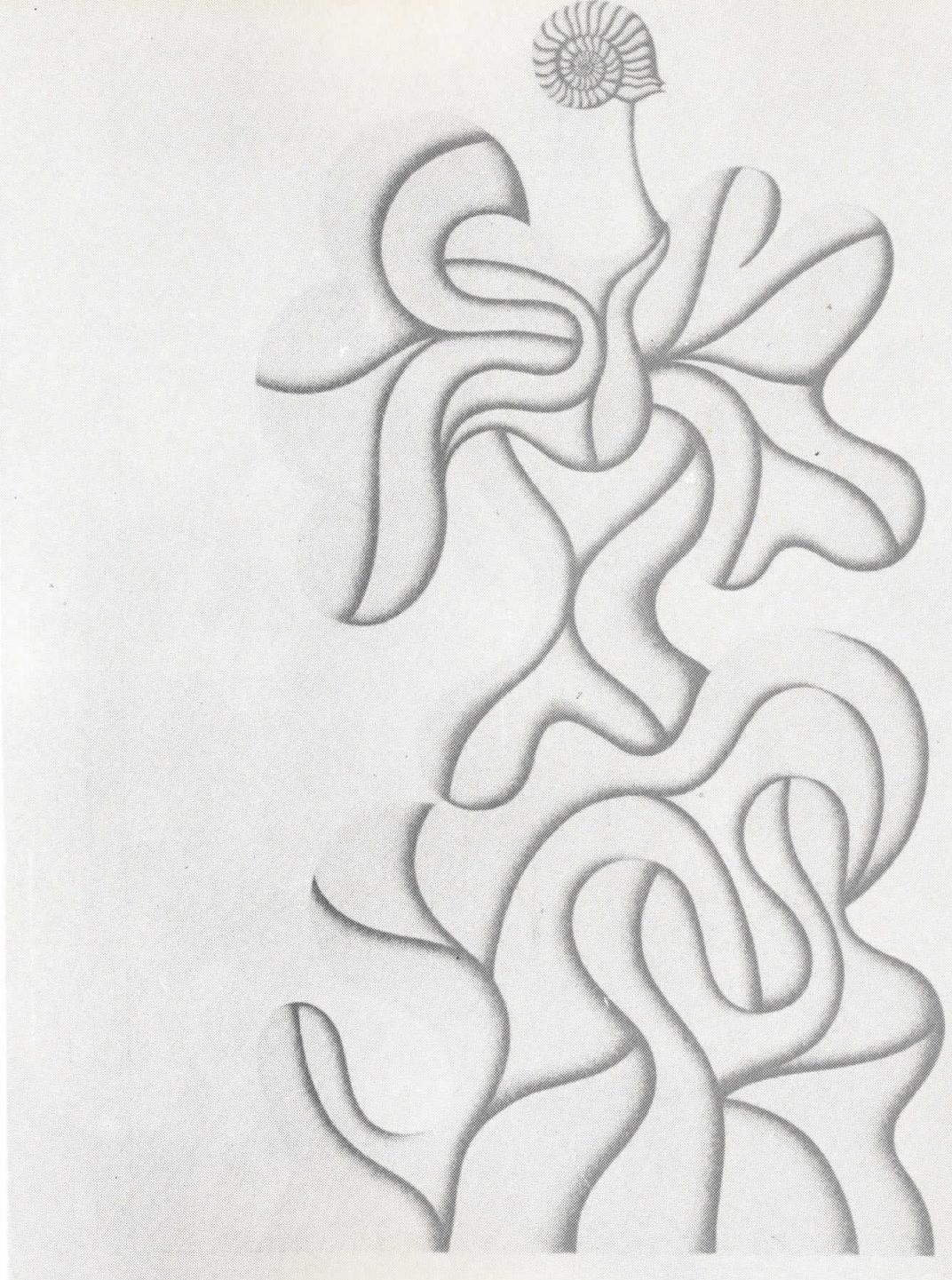

Kataloški broj 49

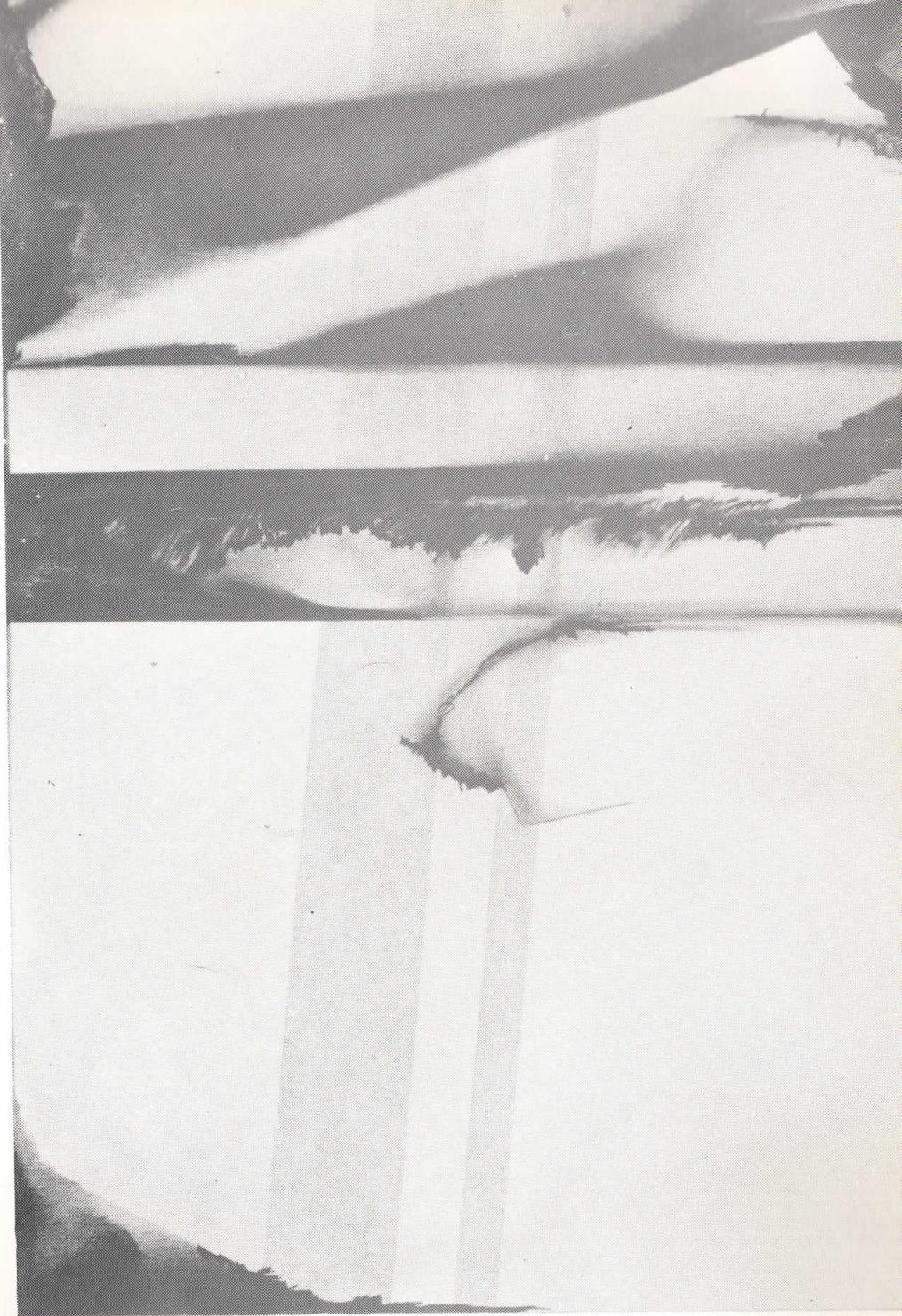

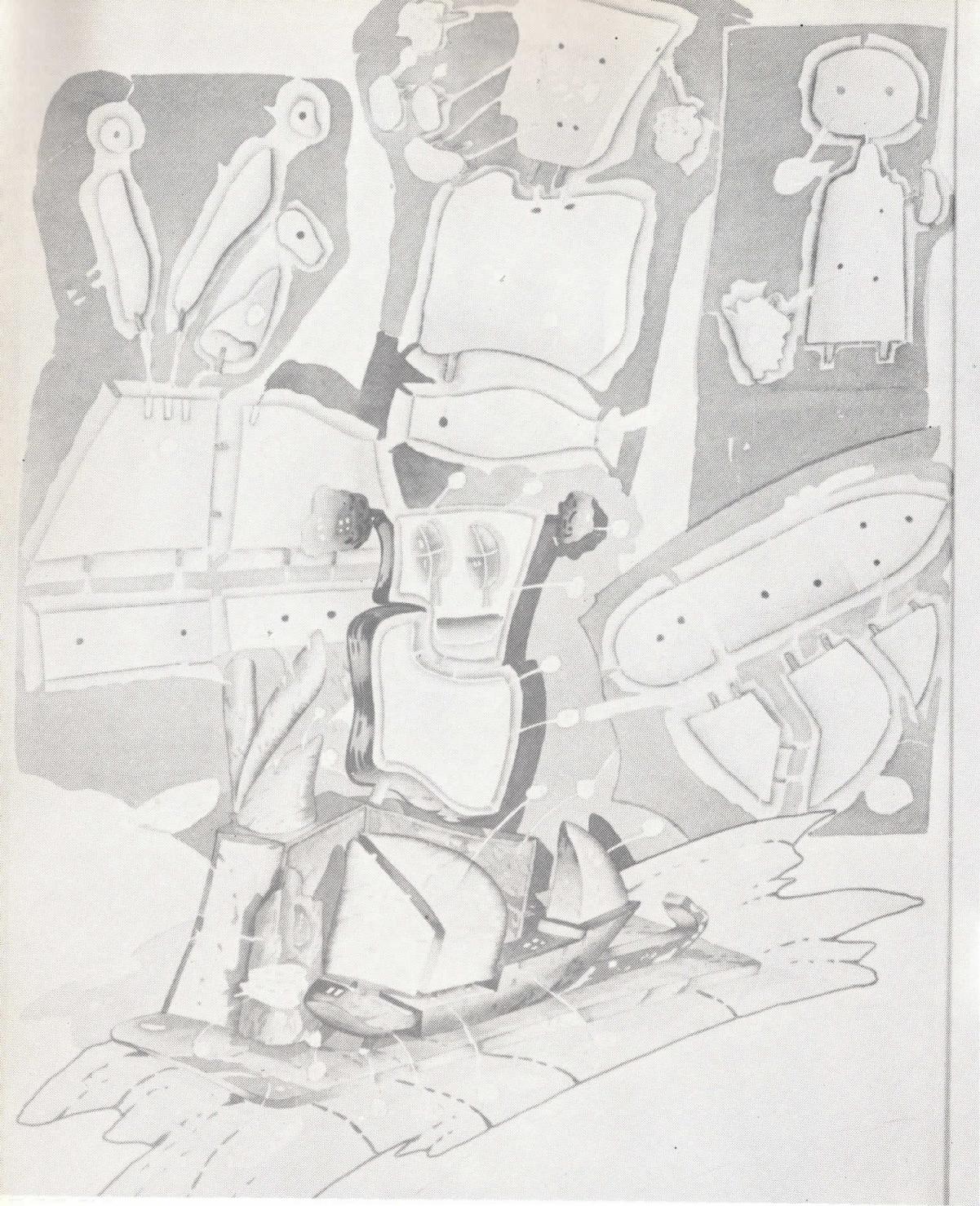

Kataloški broj 57

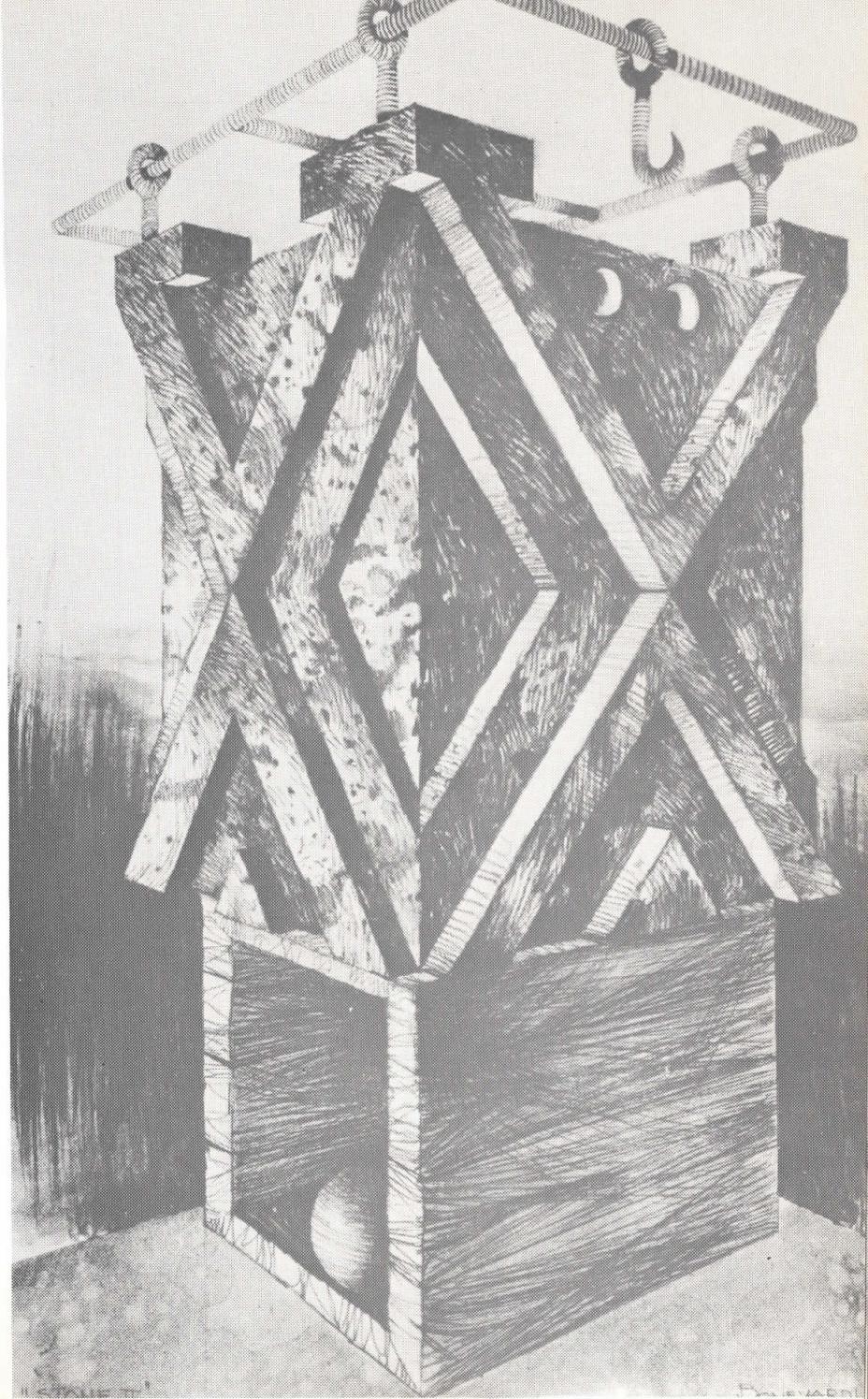

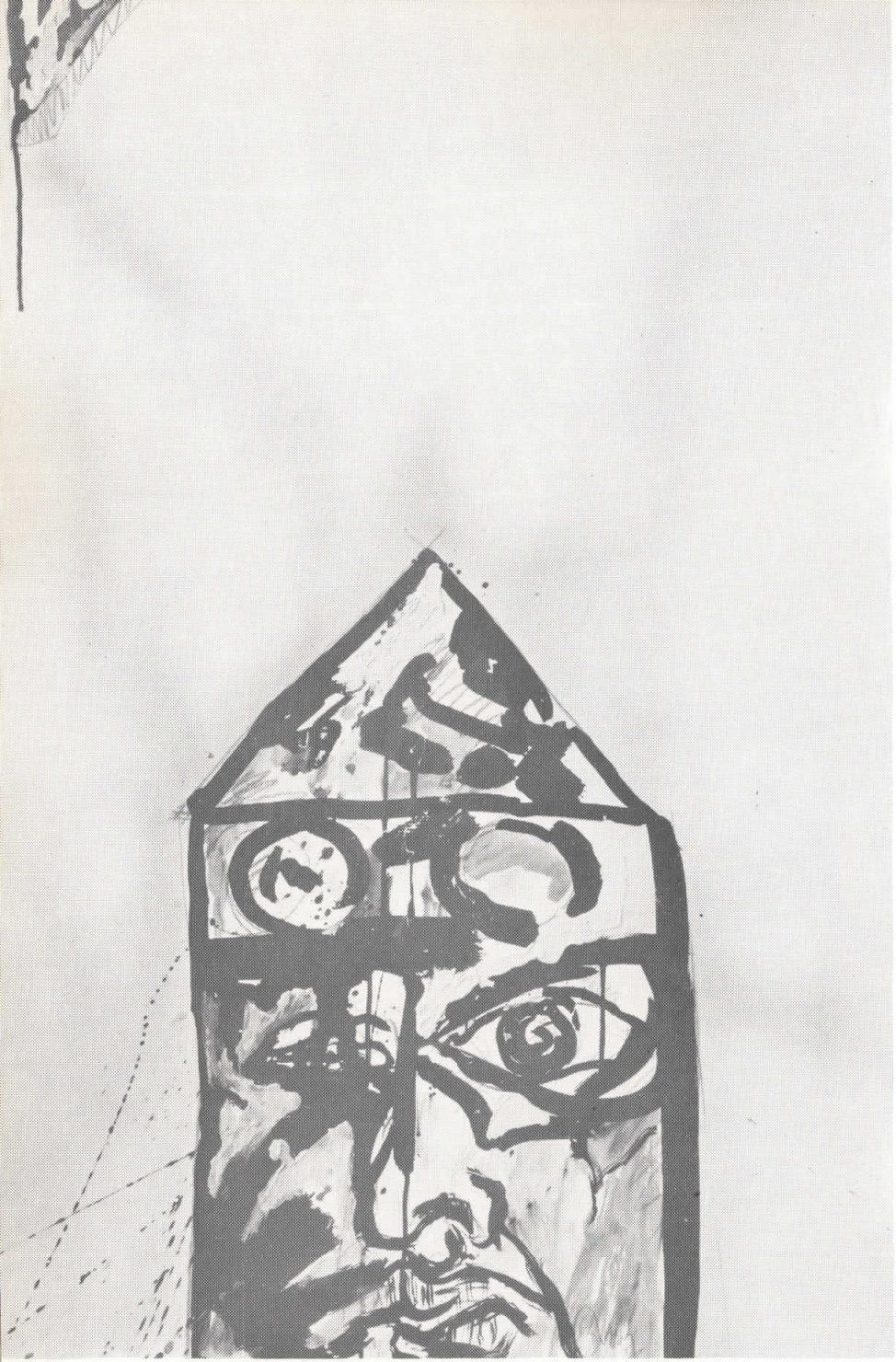

Kataloški broj 9

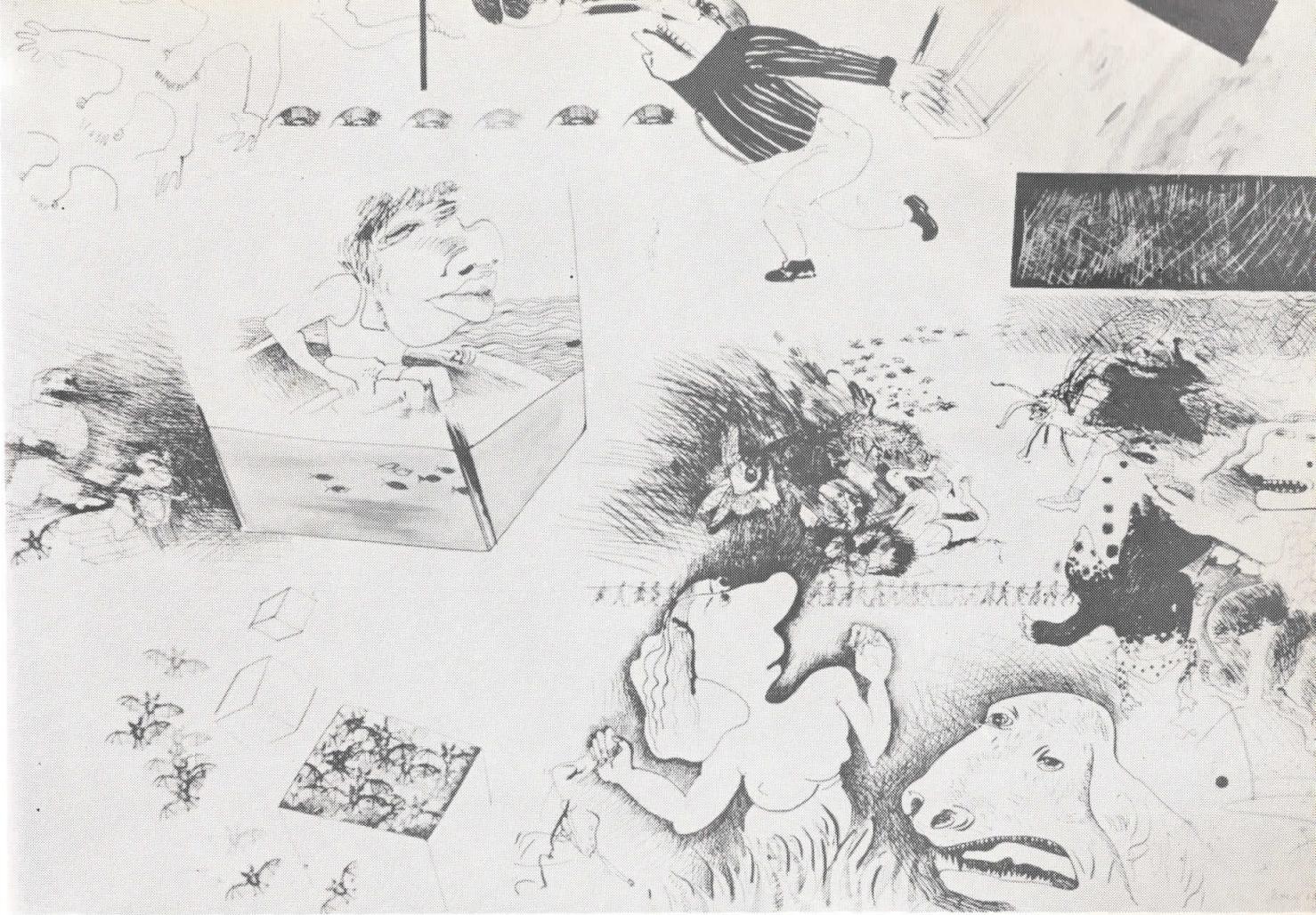

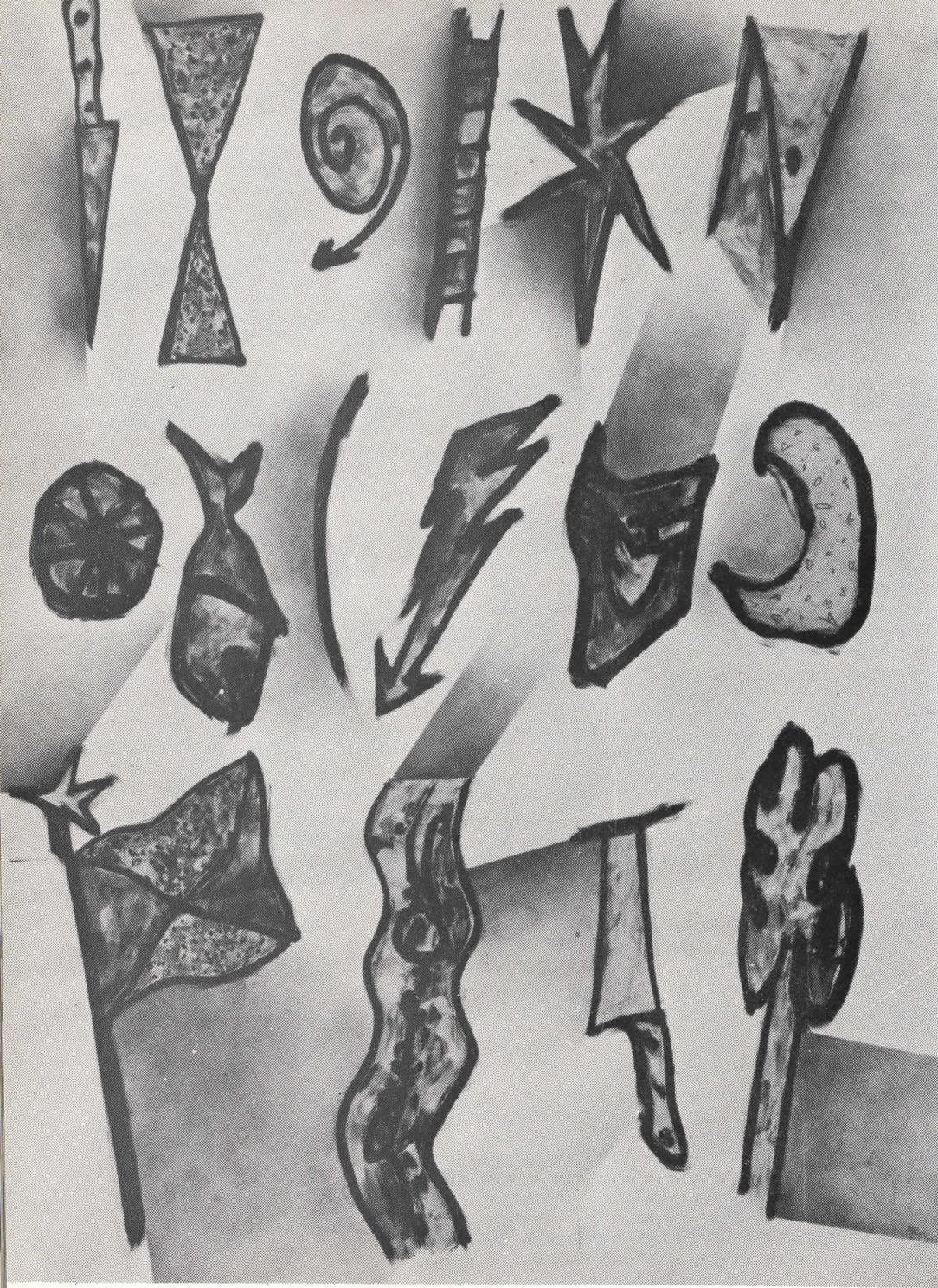

Kataloški broj 20

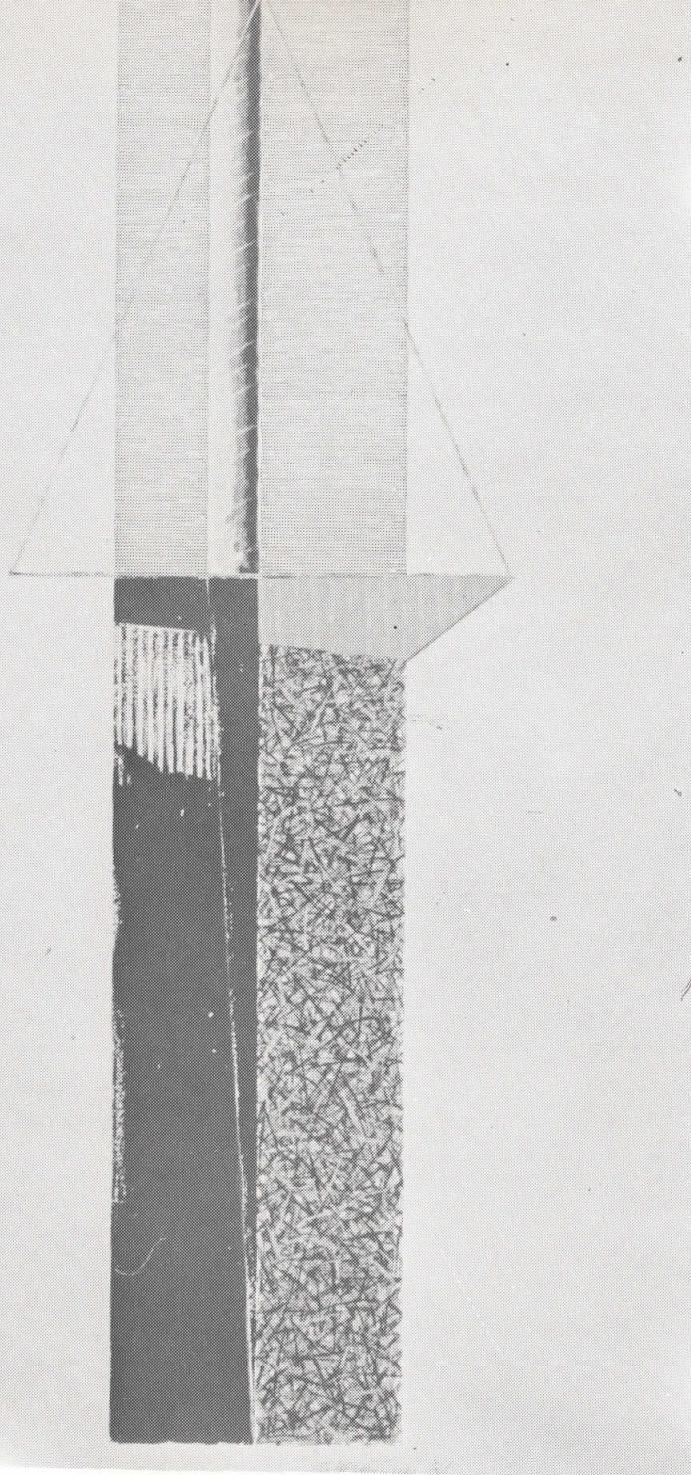

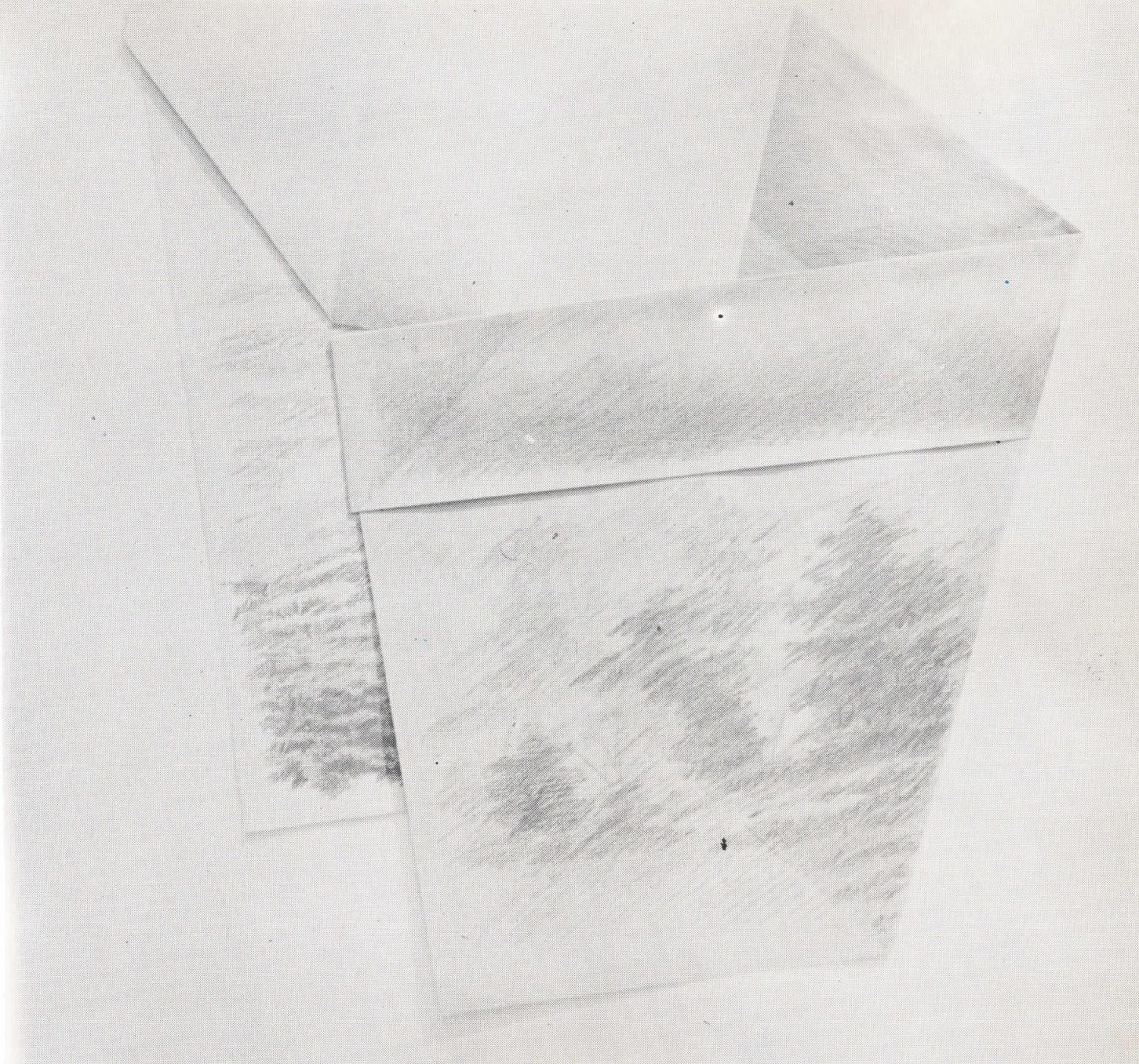

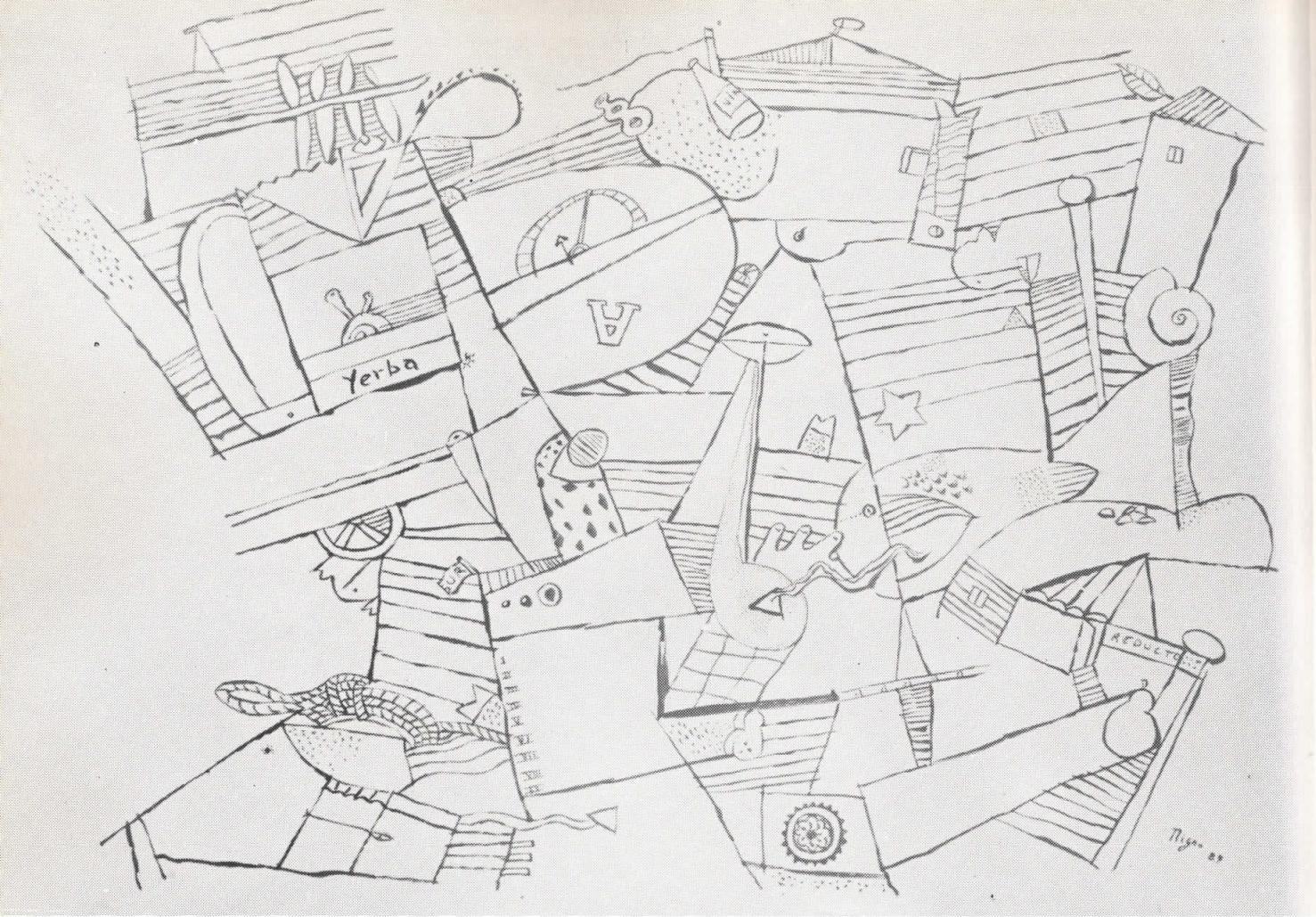
Sandine P.

Kataloški broj 30

Katalogski broj 39

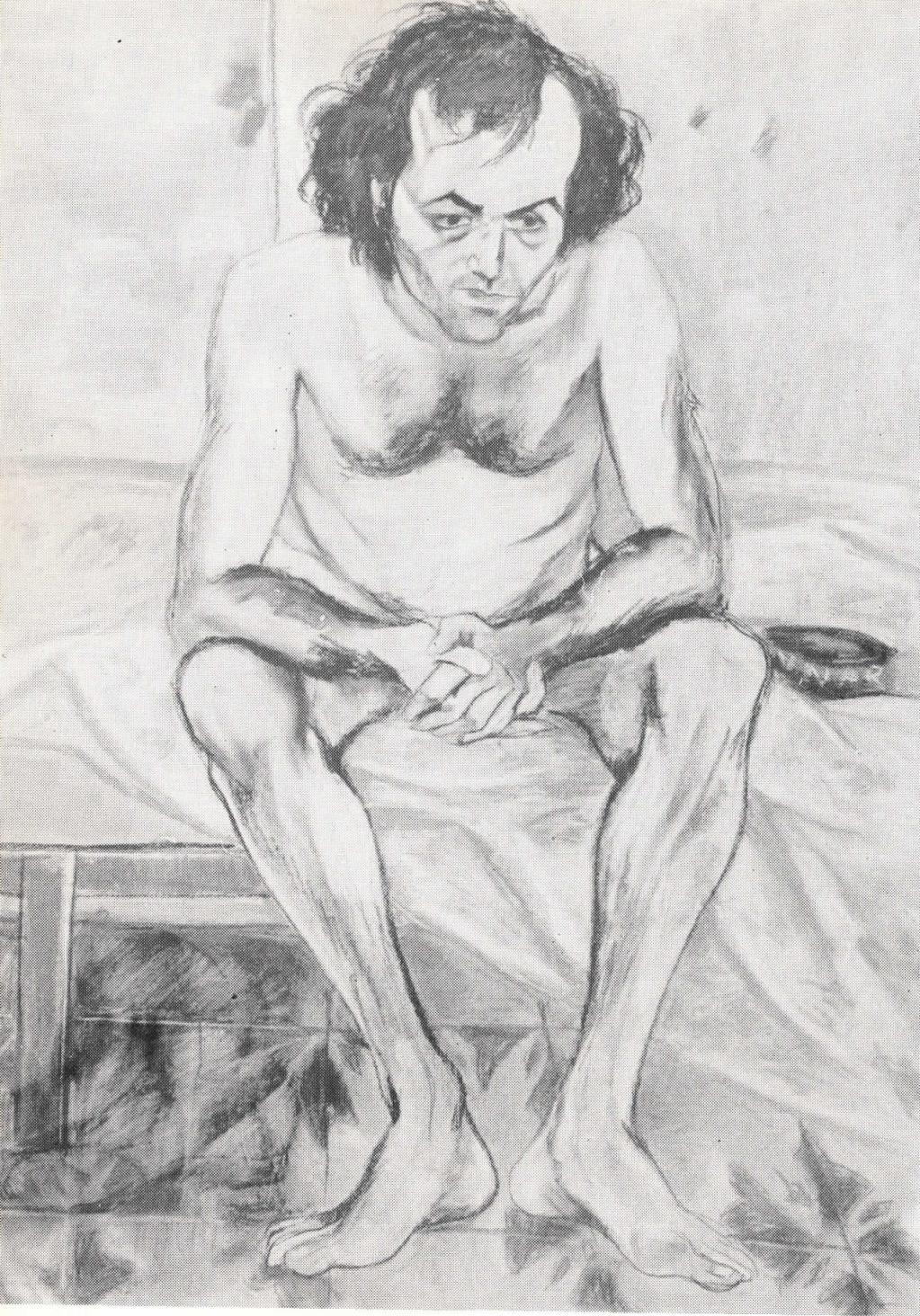

Kataloški broj 60

Kataloški broj 65

Kataloški broj 67

KATALOŠKI PODACI
КАТАЛОШКИ ПОДАТОЦИ
TË DHËNAT KATALOGJIKE

KATALOŠKI PODACI

Roberto Aizenberg (1928—)

1. »Glava« — 1982

50 × 34 cm
olovka u boji

2. »Crtež« — 1978

54 × 38 cm
olovka u boji

Carlos Alonso (1929—)

3. »Meso« — 1973

100 × 70 cm
ugljen i tinta

4. »Televizor« — 1972

100 × 70 cm
mešana tehnika

Jorge Alvaro (1949—)

5. »Akrobate« — 1981

100 × 70 cm
tinta i olovka

6. »Majstor za ceremonije« — 1982

100 × 70 cm
tinta i olovka

Josefinna Auslender (1934—)

7. »Hirovi« — 1983

51 × 73 cm
grafitt

8. »Hirovi« — 1983

51 × 73 cm
grafitt

Luis Benedict (1937—)

9. »Slikica igračke broj 41« — 1978

76 × 56 cm
akvarel

10. »Serija o šest glavomjuna« — 1974

64 × 50 cm
akvarel

Marcelo Bonevardi (1929—)

11. »Bez naslova« — 1983

74 × 59 cm
tuš

12. »Ukočenost II« — 1984

74 × 59 cm
tuš

Rafael Bueno (1950—)

13. »Bez naslova« — 1984

100 × 70 cm
tinta

14. »Bez naslova« — 1984

100 × 70 cm
tinta i grafit

José Martí Cáceres (1941—)

15. »Akrobata na konjićima« — 1984

52 × 74 cm
akrilik

16. »Čarolija« — 1984

52 × 74 cm
akrilik

Américo Castilla (1942—)

17. »Svetlost u polju« — 1984

70 × 100 cm
pastel

18. »Stvorit će šumu borova« — 1984

70 × 100 cm
pastel

José de Monte (1929—)

19. »Iz serije Pniredba I« — 1983

70 × 90 cm
tinta

20. »Iz serije Pniredba II« — 1983

70 × 90 cm
tinta

Jose De Monte (1929—)

21. »Sever vетар« — 1983

87 × 58 cm
olovka

22. »Istočni vетар« — 1983

58 × 88 cm
olovka

Ana Eckell (1947—)

23. »Uzimanje« — 1983

70 × 100 cm
tuš i olovka u boji

Roberto Elia (1950—)

24. »Bez naslova« — 1982

100 × 70 cm
olovka u boji

25. »Bez naslova« — 1982

100 × 70 cm
olovka u boji

Ricardo Garabito (1930—)

26. »Bez naslova« — 1978

50 × 70 cm
olovka u boji

27. »Bez naslova« — 1979

50 × 70 cm
olovka u boji

Santiago Garioa Saenz (1955—)

28. »Bez naslova« — 1983

70 × 100 cm
akrilik i pastel

Carlos Gorriarena (1925—)

29. »Ljubimo se!« — 1980

69 × 49 cm
pastel

30. »Bez povratka« — 1982

69 × 49 cm
mešama tehnika

- Guillermo Kuitka (1961—)
 31. »Ideja jedne strasti« — 1984
 70×100 cm
 tinta
32. »Bez naslova« — 1984
 70×100 cm
 tinta
- Carlos Langone (1945—)
 33. »Napetosti« — 1979
 64×94 cm
 olovka i pastel
34. »Gradski pejzaž« — 1982
 64×94 cm
 olovka i pastel
- Julio Lavallen (1956—)
 35. »Portret« — 1984
 70×50 cm
 tinta
36. »Portret jednog gospodina« — 1984
 70×50 cm
 tinta
- Gustavo López Armentia (1949—)
 37. »Pejzaž« — 1984
 62×92 cm
 mešana tehnika
38. »Gradski pejzaž« — 1984
 62×92 cm
 mešana tehnika
- Hugo de Marziani (1941—)
 39. »Pejzaž« — 1981
 70×24 cm
 tinta i akrilik
40. »Pejzaž« — 1982
 75×17 cm
 tinta i akrilik
- Hector Medici (1945—)
 41. »Pejzaž sa požarom« — 1983
 70×70 cm
 olovka u boji
42. »Sledeća zima« — 1983
 70×70 cm
 olovka u boji
- Ana Mihailescu (1947—)
 43. »Iz serije o Viktoriji Okampo«, 1982
 82×62 cm
 mešana tehnika
44. »Iz serije o Viktoriji Okampo«, 1982
 82×65 cm
 mešana tehnika
- Adolfo Nigro (1942—)
 45. »Morska obala« — 1984
 70×100 cm
 tinta
46. »Južni horizont« — 1984
 70×100 cm
 tinta
- Luis Felipe Noe (1933—)
 47. »Karaho je izgubio veslo« — 1981
 58×41 cm
 mešana tehnika
48. »Bez naslova« — 1981
 58×41 cm
 mešana tehnika
- Đulio Pierni (1954—)
 49. »Portret ulovljene muve« — 1979
 50×70 cm
 tinta pastel
50. »Okce i prijatelj u duetu« — 1978
 50×70 cm
 tinta pastel
- Orlando Pierni (1913—)
 51. »Pejzaž« — 1981
 30×50 cm
 tinta
- Jorge Pietra (1951—)
 52. »Bez naslova« — 1984
 65×48 cm
 pastel
53. »Bez naslova« — 1984
 65×48 cm
 pastel
- Jorge Pirozzi (1948—)
 54. »Bez naslova« — 1983
 72×52 cm
 akrilik
55. »Bez naslova« — 1983
 74×52 cm
 akrilik
- Rogelio Polesello (1939—)
 56. »Talisman« — 1984
 100×70 cm
 akrilik
57. »Palica, palica dobra palica« — 1984
 100×70 cm
 akrilik
- Victor Hugo Quiroga (1955—)
 58. »Salamanka po danu« — 1984
 100×70 cm
 akrilik
59. »Salamanka po noći« — 1984
 100×70 cm
 akrilik
- Josefinina Robiroso (1932—)
 60. »Grafit« — 1983
 100×70 cm
 grafit
61. »Grafit« — 1983
 100×70 cm
 grafit
- Mónica Rossi (1944—)
 62. »Bez naslova« — 1980
 100×65 cm
 mešana tehnika
63. »Bez naslova« — 1980
 100×65 cm
 mešana tehnika
- Guillermo Roux (1929—)
 64. »Tvrdi okovratnik« — 1979
 100×70 cm
 ugljen
- Marcia Schwartz (1955—)
 65. »Bez naslova« — 1981
 100×70 cm
 pastel
66. »Bez naslova« — 1981
 100×70 cm
 pastel
- Clomindo Testa (1923—)
 67. »Manuel Rodriguez se nagiinje sa istočnog prozora« — 1981
 100×63 cm
 olovka
68. »Manuel Rodriguez se nagiinje sa južnog prozora — 1981
 100×63 cm
 olovka

КАТАЛОШКИ ПОДАТОЦИ

Роберто Ајзенберг (1928—)

1. „Глава“ — 1982
50 × 34 см
Молив во боја

2. „Цртеж“ — 1978
54 × 38 см
Молив во боја

Карлос Алонсо (1929—)

3. „Местото“ — 1973
100 × 70 см
Јаглен и мастило

4. „Телевизор“ — 1972
100 × 70 см
Мешана техника

Хорхе Алваро 1949—)

5. „Акробати“ — 1981
100 × 70 см
Туш и молив

6. „Церемонијал“ — 1982
100 × 70 см
Туш и молив

Хосефина Ауслендер (1934—)

7. „Каприци“ — 1983
51 × 73 см
Графит

8. „Каприци“ — 1983
51 × 73 см
Графит

Луис Бенедит (1937—)

9. „Проект играчка број 41“ — 1978
76 × 56 см
Акварел

10. „Серија гологлави 6“ — 1974

64 × 50 см
Акварел

Марсело Боневарди (1929—)

11. „Без наслов“ — 1983
74 × 59 см
Туш

12. „Стиние II“ — 1984
74 × 59 см
Туш

Рафаел Буено (1950—)

13. „Без наслов“ — 1984
100 × 70 см
Туш и графит

14. „Без наслов“ — 1984
100 × 70 см
Туш и графит

Хосе Мария Касерес (1941—)

15. „Фрлач на коцки“ — 1984
52 × 74 см
Акрилик

16. „Опсени“ — 1984
52 × 74 см
Акрилик

Америко Кастиља (1942—)

17. „Светлост во полето“ — 1984
70 × 100 см
Пастел

18. „Ќе изградам борова шума“ — 1984
70 × 100 см
Пастел

Хорхе Демирхиан (1932—)

19. „Од серијата на спектаклот I, 1983
70 × 90 см
Туш

20. Од серијата на спектаклот II, 1983
70 × 90 см
Туш

Хосе де Монте (1929—)

21. „Кречана Север“ — 1983
87 × 58 см
Молив

22. „Кречана Исток“ — 1983
58 × 88 см
Молив

Ана Еккел (1947—)

23. „Освојување“ — 1983
70 × 100 см
Тув и молив во боја

Роберто Елиа (1950—)

24. „Без наслов“ — 1982
100 × 70 см
Молив во боја

25. „Без наслов“ — 1982
100 × 70 см
Молив во боја

Рикардо Гарабито (1930—)

26. „Без наслов“ — 1978
50 × 70 см
Молив во боја

27. „Без наслов“ — 1979
50 × 70 см
Молив во боја

Сантијаго Гарсиа Саенс (1955—)

28. „Без наслов“ — 1983
70 × 100 см
Акрилик и пастел

Карлос Гориарена (1925—)

29. „Бакнување рака“ — 1980
69 × 49 см
Пастел

30. „Без враќање“ 1982

69 × 49 см
Мешана техника

- Гильермо Куитка (1961—)
 31. „Идеја на една страст“ — 1984
 70 × 100 см
 Туш
32. „Без наслов“ — 1984
 70 × 100 см
 Туш
- Карлос Лангоне (1945—)
 33. „Немири 1979“ — 1979
 64 × 94 см
 Пастел и молив
34. „Градски пејзаж“ — 1982
 64 × 94 см
 Пастел и молив
- Хулио Лавальен (1956—)
 35. „Портрет“ — 1984
 70 × 50 см
 Туш
36. „Портрет на еден господин“ — 1984
 70 × 50 см
 Туш
- Густаво Лопез Арментиа (1949—)
 37. „Пејзаж“ — 1984
 62 × 92 см
 Мешана техника
38. „Градски пејзаж“ — 1984
 62 × 92 см
 Мешана техника
- Уго де Марсиани (1941—)
 39. „Пејзаж“ — 1981
 70 × 24 см
 Туш и акрилик
40. „Пејзаж“ — 1982
 75 × 17 см
 Туш и акрилик
- Ектор Медиси (1945—)
 41. „Пејзаж со оган“ — 1983
 70 × 70 см
 Молив во боја
42. „Друга зима“ — 1983
 70 × 70 см
 Молив во боја
- Ана Миалеско (1947—)
 43. Серија на Викторија Окампто, 1982
 82 × 62 см
 Мешана техника
44. Серија на Викторија Окампто, 1982
 82 × 65 см
 Мешана техника
- Адолфо Нигро (1942—)
 45. „Приморје“ — 1984
 70 × 100 см
 Туш
46. „Хоризонт на југ“ — 1984
 70 × 100 см
 Туш
- Луис Фелипче Ној (1933—)
 47. „Поѓаволите, го изгубив
 весното“ — 1981
 58 × 41 см
 Мешана техника
48. „Без наслов“ — 1981
 58 × 41 см
 Мешана техника
- Дуилио Пиери (1954—)
 49. „Портрет на изненадена
 мув човечка — 1979
 50 × 70 см
 Туш и пастел
50. „Окце и пријател“ — 1978
 50 × 70 см
 Туш и пастел
- Орландо Пиери (1913—)
 51. „Пејзаж“ — 1981
 30 × 50 см
 Туш
- Хорхе Пиетра (1951—)
 52. „Без наслов“ — 1984
 65 × 48 см
 Пастел
53. „Без наслов“ — 1984
 65 × 48 см
 Пастел
- Хорхе Пироси (1948—)
 54. „Без наслов“ — 1983
 72 × 52 см
 Акрилик
55. „Без наслов“ — 1983
 74 × 52 см
 Акрилик
- Рохелио Полесельо (1939—)
 56. „Талисман“ — 1984
 100 × 70 см
 Акрилик
57. „Стап, стап, убав стап“ — 1984
 100 × 70 см
 Акрилик
- Виктор Уго Кирога (1955—)
 58. „Саламанка дење“ — 1984
 100 × 70 см
 Акрилик
59. „Саламанка ноќе“ — 1984
 10 × 70 см
 Акрилик
- Хосефина Робироса (1932—)
 60. „Графит“ — 1983
 100 × 70 см
 Графит
61. „Графит“ — 1983
 100 × 70 см
 Графит
- Моника Роси (1944—)
 62. „Без наслов“ — 1980
 100 × 65 см
 Мешана техника
63. „Без наслов“ — 1980
 100 × 65 см
 Мешана техника
- Гильермо Роукс (1929—)
 64. „Тврд вратник“ — 1979
 100 × 70 см
 Јаглен
- Марсия Шварц (1955—)
 65. „Без наслов“ — 1981
 100 × 70 см
 Пастел
66. „Без наслов“ — 1981
 100 × 70 см
 Пастел
- Клериндо Теста (1923—)
 67. „Мануел Родригес се појавува
 на источниот прозор“ — 1981
 100 × 63 см
 Молив
68. „Мануел Родригес се појавува
 на јужниот прозор“ — 1981
 100 × 63 см
 Молив

TË DHËNAT KATALOGJIKE

- Roberto Aizenberg (1928—)
 1. »Koha« — 1982
 50 × 34 cm
 Laps me ngjyrë
2. »Vizantium« — 1978
 54 × 38 cm
 Laps me ngjyrë
- Carlos Alonso (1929—)
 3. »Mishi« — 1973
 100 × 70 cm
 Karbon me ngjyrë
4. »Televizori« — 1972
 100 × cm
 Tekn. e kombinuar
- Jorge Alvaro (1949—)
 5. »Shtrembëruesit« — 1981
 100 × 70 cm
 Ngjyrë me laps
6. »Koncertmaestri« — 1982
 100 × 70 cm
 Ngjyrë me laps
- Josefinia Auslender — (1934—)
 7. »Tekanjozët« — 1983
 51 × 73 cm
 Grafit
8. »Tekanjozët« — 1983
 51 × 73 cm
 Grafit
- Luis Benedet (1937—)
 9. »Projektii për lodër, nr 41« — 1978
 76 × 56 cm
 Akuarel
10. »Seria nga Sefalofradot 6« — 1974
 64 × 50 cm
 Akuarel
- Marcelo Bonevardi (1929—)
 11. »Pa titull« — 1983
 74 × 59 cm
 Ngjyrë e zezë
12. »Stoni II« — 1984
 74 × 59 cm
 Ngjyrë e zezë
- Rafael Bueno (1950—)
 13. »Pa titull« — 1984
 100 × 70 cm
 Ngjyrë dhe grafit
14. »Pa titull« — 1984
 100 × 70 cm
 Ngjyrë dhe grafit
- José Marta Cáceras (1941—)
 15. »Hedhë si i kuajve« — 1984
 52 × 74 cm
 Akrilik
16. »Lojënat« — 1984
 52 × 74 cm
 Akrilik
- Americo Castella (1942—)
 17. »Dritë në fushë — 1984
 70 × 100 cm
 Pastel
18. »Do ta ndërtoj një pishnajë« — 1984
 70 × 100 cm
 Pastel
- Jorge Demirjian (1932—)
 19. »Nga seria e spektaklevë I« — 1983
 70 × 90 cm
 Ngjyrë
20. »Nga seria e spektaklevë II« — 1983
 70 × 90 cm
 Ngjyrë
- José De Monte (1929—)
 21. »Guri-venti« — 1973
 87 × 58 cm
 Laps
22. »Guri Lindje« — 1983
 58 × 88 cm
 Laps
- Ana Eckell (1947—)
 23. »Pushtrimi« — 1983
 70 × 100 cm
 Ngjyrë e zezë e laps
- Roberto Elia (1950—)
 24. »Pa titull« — 1982
 100 × 70 cm
 Laps me ngjyrë
25. »Pa titull« — 1982
 100 × 70 cm
 Laps me ngjyrë
- Ricardo Garabito (1930—)
 26. »Pa titull« — 1978
 50 × 70 cm
 Laps me ngjyrë
27. »Pa titull« — 1979
 50 × 70 cm
 Laps me ngjyrë
- Santiago García Sáenz (1955—)
 28. »Pa titull« — 1983
 70 × 100 cm
 Akrilik dhe pastel
- Carlos Gonziarena (1925—)
 29. »Sahanlépirësfi« — 1980
 69 × 49 cm
 Pastel
30. »Pa kthim« — 1982
 69 × 49 cm
 Tekn. e kombinuar

- Guillermo Kuitika (1961—)
 31. »Ideja e një pasionik« — 1984
 70 × 100 cm
 Ngjyrë
32. »Pa titull« — 1984
 70 × 100 cm
 Ngjyrë
- Carlos Langone (1945—)
 33. »Tendosjet 1979« — 1979
 64 × 94 cm
 Laps pastel
34. »Peizazh urban« — 1982
 64 × 94 cm
 Laps pastel
- Julio Lavalén (1956—)
 35. »Portret« — 1984
 70 × 50 cm
 Ngjyrë
36. »Portreti i një zotëriu« — 1984
 70 × 50 cm
 Ngjyrë
- Gustavo López Armentia (1949—)
 37. »Peizazh« — 1984
 62 × 92 cm
 Tekn. e kombinuar
38. »Peizazh urban« — 1984
 62 × 92 cm
 Tekn. e kombinuar
- Hugo de Marziani (1941—)
 39. »Peizazh« — 1981
 70 × 24 cm
 Ngjyrë dhe akrilik
40. »Peizazh« — 1982
 75 × 17 cm
 Ngjyrë dhe akrilik
- Héctor Medioi (1945—)
 41. »Peizazh në flakë« — 1983
 70 × 70 cm
 Laps me njgjyrë
42. »Diumni tjetër« — 1983
 70 × 70 cm
 Laps me njgjyrë
- Ana Mihailescu (1947—)
 43. »Seria e Vilktoria Okampo« — 1982
 82 × 62 cm
 Tekn. e kombinuar
44. »Seria e Vilktoria Okampo« — 1982
 82 × 65 cm
 Tekn. e kombinuar
- Adolfo Niigro (1942—)
 45. »Bregdeti« — 1984
 70 × 100 cm
 Ngjyrë
46. »Horizonti i jugut« — 1984
 70 × 100 cm
 Ngjyrë
- Luis Felipe Noe (1933—)
 47. »Më humbni sysh« — 1981
 58 × 41 cm
 Tekn. e kombinuar
48. »Pa titull« — 1981
 58 × 41 cm
 Tekn. e kombinuar
- Duljo Piemti (1954—)
 49. »Portreti i mizës së quditit
 njërezoresh« — 1979
 50 × 70 cm
 Ngjyrë pasteli
50. »Shoku në duet« — 1978
 50 × 70 cm
 Ngjyrë pasteli
- Orlando Piemti (1913—)
 51. »Peizazh« — 1981
 30 × 50 cm
 Ngjyrë
- Jorge Pietura (1951—)
 52. »Pa titull« — 1984
 65 × 48 cm
 Pastel
53. »Pa titull« — 1984
 65 × 48 cm
 Pastel
- Jorge Pirozzi (1948—)
 54. »Pa titull« — 1983
 72 × 52 cm
 Akrilik
55. »Pa titull« — 1983
 74 × 52 cm
 Akrilik
- Rogelio Polesello (1939—)
 56. »Xhevahiri — Talismani« — 1984
 100 × 70 cm
 Akrilik
57. »Rrëfiata, dega e këputur« — 1984
 100 × 70 cm
 Akrilik
- Victor Hugo Quiroga (1955—)
 58. »Salamanka ditën« — 1984
 100 × 70 cm
 Akrilik
59. »Salamanka natën« — 1984
 100 × 70 cm
 Akrilik
- Josefina Robitosa (1932—)
 60. »Grafilë« — 1983
 100 × 70 cm
 Grafilë
61. »Grafilë« — 1983
 100 × 70 cm
 Grafilë
- Mónica Rossi (1944—)
 62. »Pa titull« — 1980
 100 × 65 cm
 Tekn. e kombinuar
63. »Pa titull« — 1980
 100 × 65 cm
 Tekn. e kombinuar
- Guilermo Roux (1929—)
 64. »Jaika e florë« — 1979
 100 × 70 cm
 Karbon
- Marcia Schwartz (1955—)
 65. »Pa titull« — 1981
 100 × 70 cm
 Pastel
66. »Pa titull« — 1981
 100 × 70 cm
 Pastel
- Clonindo Testa (1923—)
 67. »Manuel Rodriguez shikon nga
 Lindja« — 1981
 100 × 63 cm
 Laps
68. »Manuel Rodriguez shikon nga
 Jugu« — 1981
 100 × 63 cm
 Laps

IZDAVAČ:

ИЗДАВАЧ:

BOTON:

GALERIJA UMJETNOSTI NESVRSTANIH ZEMALJA
»JOSIP BROZ TITO« TITOGRAD

UREDNIK:

УРЕДНИК:

REDAKTOR:

Milena Vlahović

GRAFIČKA OPREMA KATALOGA:

ЛИКОВНО ОБЛИКУВАЊЕ:

PERGATITIJA GRAFIKE E KATALOGUT:

Milan Marović

PREVOD NA SRPSKOHRVATSKI:

PERTHIMI NE SERBOKROATISHTI:

Janko Vukotić:

PREVOD NA ALBANSKI:

PERKTHIMI NE SHQIP:

Binak Kelmendi

FOTOGRAFIJE I KOLORI:

Slobodan Miletić

ŠTAMPA:

ПЕЧАТНИЦА:

SHTUPI:

IŠRO »OBOD« CETINJE

TIRAŽ:

ТИРАЖ:

TIRAZHI:

1500

